

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Юридичний факультет

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

навчальної дисципліни

«Філософія права»

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01 – 2024

КИЇВ

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Філософія права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01- 2024
		Стр. 2 із 16	

Навчально-методичний комплекс розробила:

завідувач

кафедри теорії та історії держави і права

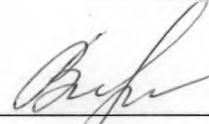
к.ю.н., доцент

 Олена МАКЕСВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 4 від «26» 03 2024 р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні НМРР Юридичного факультету, протокол № 4 від «23» 04 2024 р.

Голова НМРР Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Філософія права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01-2024
		Стор. 3 із 16	

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна Філософія права

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу1)	Наявність	
			друкований вигляд2	електронний вигляд3
1	Навчальна програма	Не передбачено		
2	Робоча програма	02_ФП_РП	29.09.2023 р. 13.01.01-01-2023	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
3	Положення про рейтингову систему оцінювання	Не передбачено		
4	Конспект лекцій/курс лекцій	04_ФП_КЛ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
5	Методичні рекомендації з виконання домашніх завдань	05_ФП_МР_ДЗ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
6	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	06_ФП_МР_КРз	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
7	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
8	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	08_ФП_МР_СРС	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
9	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	09_ФП_МР_ПРз	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
10	Тести з дисципліни/практичні ситуаційні задачі	10_ФП_Т	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
11	Модульні контрольні роботи	11_ФП_МКР	28.08.2023 р.	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
12	Затверджені екзаменаційні білети	Не передбачено		

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
 «Філософія права»

Шифр
 документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 4 із 16

Додаток А

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Юридичний факультет
 Кафедра теорії та історії держави і права

УЗГОДЖЕНО
 Декан ЮФ

 Володимир НІКІТІН
 «26» 09 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

 Анатолій ПОЛУХІН
 «29» 09 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Філософія права»

Освітньо-професійна програма: Правознавство
 Галузь знань 08 Право
 Спеціальність: 081 Право

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна	2	120/4,0	17	34	-	69	1 д.з.- 2с	-	Диференційований залік 2 с
Заочна	2,3	120/4,0	10	10	-	100	1 к-3с	-	Диференційований залік 3 с

Індекс: НБ-9-081/22-2.1.9
 НБ-9-081з/22-2.1.9

СМЯ НАУ РП 13.01.01-01-2023

Додаток Б

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Види навчальної роботи	2 семестр	
	Модуль №1	Модуль № 1
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять	56×2 = 10	56×2 = 10
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії для студентів ЗФН)	56×8= 40	56×2 = 10
		3 семестр
		56×4= 20
Виконання та захист домашнього завдання	20	-
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	42 бали	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	-
Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	30
Усього за модулем № 1	100	100
Усього за дисципліною	100	

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Філософія права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01-2024
		Стор. 6 із 16	

Додаток В

Тематичний план

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 1 «Філософія права – фундамент юриспруденції»									
1.1	Поняття, предмет, завдання та методологія філософії права	2 семестр				2 семестр			
		12	2	2	6	14	2	2	10
1.2	Філософія права Античності та Середньовіччя	12	2	2	6	12	2	–	10
1.3	Філософія права в Західній Європі у XV- середини XI ст	12	2	2	6	12	2	–	10
1.4	Сучасна філософія права	10	2	2	6	12	2	–	10
1.5	Філософсько-правова думка в Україні	10	2	2	6	10	2	2	6
						Усього за 2 сем			
		60	10	4	46				
1.6	Правова онтологія та правова антропологія	2 семестр				3 семестр			
		12	2	2	6	12	–	2	10
1.7	Правова гносеологія та правова аксіологія	14	2	2	6	12	–	2	10
1.8	Культурологія права	9	2	2	5	10	–	–	10
1.9	Сучасний конституціоналізм в системі праворозуміння	11	1	2	6	10	–	2	8
1.10	Домашнє завдання	8	–	–	8	–	–	–	–
1.11	Контрольна (домашня) робота	–	–	–	–	8	–	–	8
1.12	Модульна контрольна робота №1	10	–	2	8	–	–	–	–
1.12	Підсумкова семестрова (контрольна робота) (ЗФН)	–	–	–	–	8	–	–	8
						Усього за 3 сем			
		60	0	6	54				
Усього за модулем № 1		120	17	34	69	120	10	10	100
Усього за навчальною дисципліною		120	17	34	69	120	10	10	100

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Філософія права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 7 із 16

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Філософія права»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Олена МАКЕСВА,
Завідувач кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н., доцент

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 04 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Філософія права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01- 2024
		Стор. 8 із 16	

Продовження Додатку Г

Лекція 1.

ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА.

План лекції

1. Предмет, мета та завдання філософії права.
2. Структура та функції філософії права.
3. Місце філософії права в системі гуманітарних наук та для підготовки майбутніх юристів.
4. Поняття та структура методології філософії права.
5. Основні типи праворозуміння як методології філософії права.
6. Способи обґрунтування права: об'єктивізм, суб'єктивізм, інтерсуб'єктивізм.

Література

1. Александрова О.С., Горбань О.В., Мартич Р.В. Філософія права: Навчально-методичний посібник. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. 126 с.
2. Актуальні проблеми філософії права: посібник / О. М. Балинська, А. С. Токарська, В. А. Яценко; за заг. ред. О. М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 612 с.
3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т.2 : Філософія права / редкол.: С.І. Максимов (голова) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права імені В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. Харків, 2017, 1128 с.
4. Гайдулін О. О. Філософія права. Європейські парадигми праворозуміння : підруч. для вищ. військ. навч. закл. Київ : НУОУ імені Івана Черняхівського, 2019. 436 с.
5. Гончарова Н. І Філософія права. Комплексні навчально-методичні матеріали. 2018.
6. ОДУВС.
URL:<http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/1159/1/Honcharova%20philosophy%20of%20law.pdf>
7. Данильян О. Г. Філософія: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. 3-тє вид., переробл. Харків : Право, 2020. 432 с.
8. Коваль А. Правовий аналіз «філософії права» як науки та зародження античних
9. політичних та правових першооснов у працях Памфіла Даниловича Юркевича (1826-1874). Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2015. Випуск 61. С. 136–145
10. Макушев П.В. Торяник В. М. Філософія і соціологія права (в схемах та визначеннях). Одеса, Видавничий дім «Гельветика», 2020. 244 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua.
2. <http://www.nau.edu.ua>
3. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

Зміст лекції

1. Предмет, мета та завдання філософії права.

Звернення до філософії права актуально в умовах суспільства трансформаційних процесів, коли стара система ціннісних координат вже не працює, а нова ще не склалася, коли руйнується одне правове поле і формується інше. Жити в умовах змін важко, але необхідно.

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Філософія права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 9 із 16

Додаток І

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання домашніх завдань
з дисципліни «Філософія права»

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Укладач: завідувач
кафедри теорії та історії
держави і права
Олена МАКЕЄВА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕЄВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Філософія права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 10 із 16

Додаток Д

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Філософія права»
для студентів заочної форми навчання

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Укладач: завідувач
кафедри теорії та історії
держави і права
Олена МАКЕСВА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «11» 08 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Філософія права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 11 із 16

Додаток Е

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

з дисципліни «Філософія права»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Олена МАКЕСВА
завідувач кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н., доцент

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 05 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Філософія права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 12 із 16

Додаток Є

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Практикум

для здобувачів вищої освіти

ОС «Бакалавр»

спеціальності 081 «Право»

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «21» 08 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Київ 2024

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Філософія права»

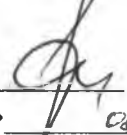

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 13 із 16

Додаток Ж

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Зав. кафедри Олена МАКЕСВА
« 28 » 20 23 р.

Типові тести
З дисципліни «Філософія права»

Розробник к.ю.н., доцент Олена МАКЕСВА .

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Філософія права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 14 із 16

Додаток 3

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ

Олена МАКЕСВА

« 28 »

08

2023 р.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1
з дисципліни «Філософія права»

Варіант № 1

1. Поняття та сутність філософії права.
2. Психологічна теорія права Л. Петражицького.
3. Антропологічні засади права: основні підходи.

Розробник к.ю.н., доцент

Олена МАКЕСВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Філософія права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01-2024
		Стор. 15 із 16	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

